

KULTURMINNEDOKUMENTASJON

YTREBYGDA, GNR. 34 BNR 4 MFL., DOLVIKA B4

OPPDRAAG	Dolvika B4	DOKUMENTKODE	10220039-01-PLAN-NOT-01
EMNE	Kulturminnedokumentasjon	TILGJENGELIGHET	Åpen
OPPDRAAGSGIVER	BoBy AS og Bergen kommune	OPPDRAAGSLEDER	Christine Ravndal Nilsen
KONTAKTPERSON		SAKSBEHANDLER	Heidi Joki
KOPI		ANSVARLIG ENHET	Multiconsult Norge AS

1 Innledning

I forbindelse med utarbeiding av detaljreguleringsplan for Ytrebygda, gnr. 34 bnr. 4 m.fl., Dolvika B4, planID 66160000, er det krav om utarbeiding av kulturminnedokumentasjon.

Kulturminnedokumentasjonen er utført av Multiconsult Norge AS, og er basert på kildene bergenskart, Riksantikvarens fornminnedatabase Askeladden, SEFRAK-registeret, Bergen kommunes byggesaksarkiv, skriftlige kilder og befarings i området. Alle bilder er tatt ved befarings i området 17.03.2021 om ikke annet er oppgitt.

Planområdet ligger innerst i Dolviken, om lag 14 km sør fra Bergen sentrum. Planområdet ligger i 400m gange fra kollektivterminal i Dolvik, og om lag 600m gange fra lokalsenterfunksjoner i Søreide.

I kommuneplanens arealdel (KPA 2018), er planområdet avsatt til byfortettingssone og ytre fortettingssone. Deler av varslet planområdet inngår også i områder avsatt til øvrig byggesone (ved sjøen) og øvrige formål. Planområde ligger innenfor planområde for pågående områdereguleringsarbeid for Ytrebygda, Dolvik - Hope marina og boligområde, plan ID 60200000. I områdereguleringen er planområdet avsatt til boligformål.

I forbindelse med reguleringsplan for Ringvei vest (planID 16280000) og områderegulering for Dolvik – Hope marina og boligområde (plaID 60200000) er det utarbeidet kulturminnegrunnlag og kulturminnedokumentasjon for området. Disse har identifisert objekter og kulturmiljøer med verneverdi. Kulturminnedokumentasjonen som ligger til grunn for reguleringsplan for Ringvei vest identifiserer tre stående bygninger innenfor planområdet som et kulturminnemiljø, det gjelder gårdstun, løe og bedehus¹. Kulturminnegrunnlag utarbeidet i forbindelse med områdereguleringsplan for Dolvik – Hope² gjengir en mer utfyllende kulturhistorisk fortelling om Dolvika, og omtaler de samme bygningene, i tillegg er det utført en kartlegging av ferdselsårene i området.

I forbindelse med tidligere reguleringsplanarbeid for Ytrebygda gnr. 34 bnr. 4 m.fl. Dolvik, saksnr. 200719872, ble det utarbeidet en kulturminnedokumentasjon for området³. Planarbeidet ble

¹ Byantikvaren 2002

² Byantikvaren 2013.

³ Asplan Viak 2008

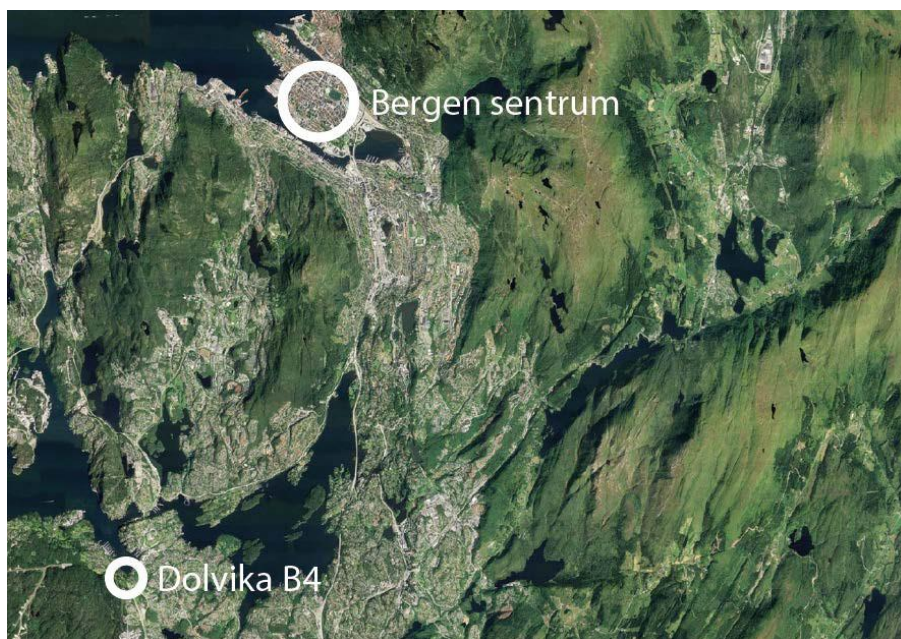
00	07.04.2021	Kulturminnedokumentasjon	HJ	VB	VB/CRN
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

Kulturminnedokumentasjon

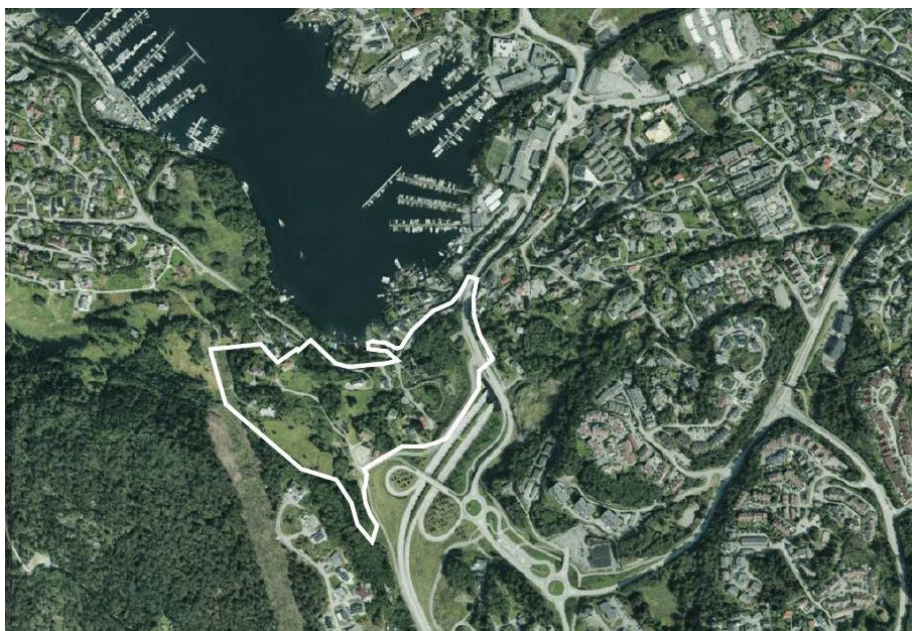
startet i 2007, men ble avsluttet i 2012. Planområdet var omtrent som det nåværende, men inkluderte i tillegg arealet på nordsiden av Grimstadvegen.

Formålet med planen er å legge til rette for et moderne og bærekraftig boligområde med effektiv arealutnyttelse i henhold til overordnede planer og føringer. Planforslaget vil tilrettelegge for totalt 203 nye boenheter, derav 12 boenheter som reguleres på kommunal tomt for Bergen kommune. Boligstrukturen er delt opp i mindre felt som består av boligblokker og flermannsbolig /rekkehus.

Innenfor planområdet er det et bedehus, 9 eneboliger, en løe og en kontorbygning. Av disse er bedehuset og boligen i Ytrebygdsvegen 73 med tilhørende driftsbygning, 5 boliger og kontorbygningen planlagt videreført, mens tre boliger fra 1946, 1952 og 1969 er planlagt revet. Andre kulturminner innenfor planområdet er spor etter gårdsdrift, og består av gårdsveger, steingjerder, rydningsrøyser og bakkemurer. Traséen til gårdsvegen sentralt i planområdet vil for en stor del videreføres, mens resten av denne typen kulturminner vil bli fjernet.

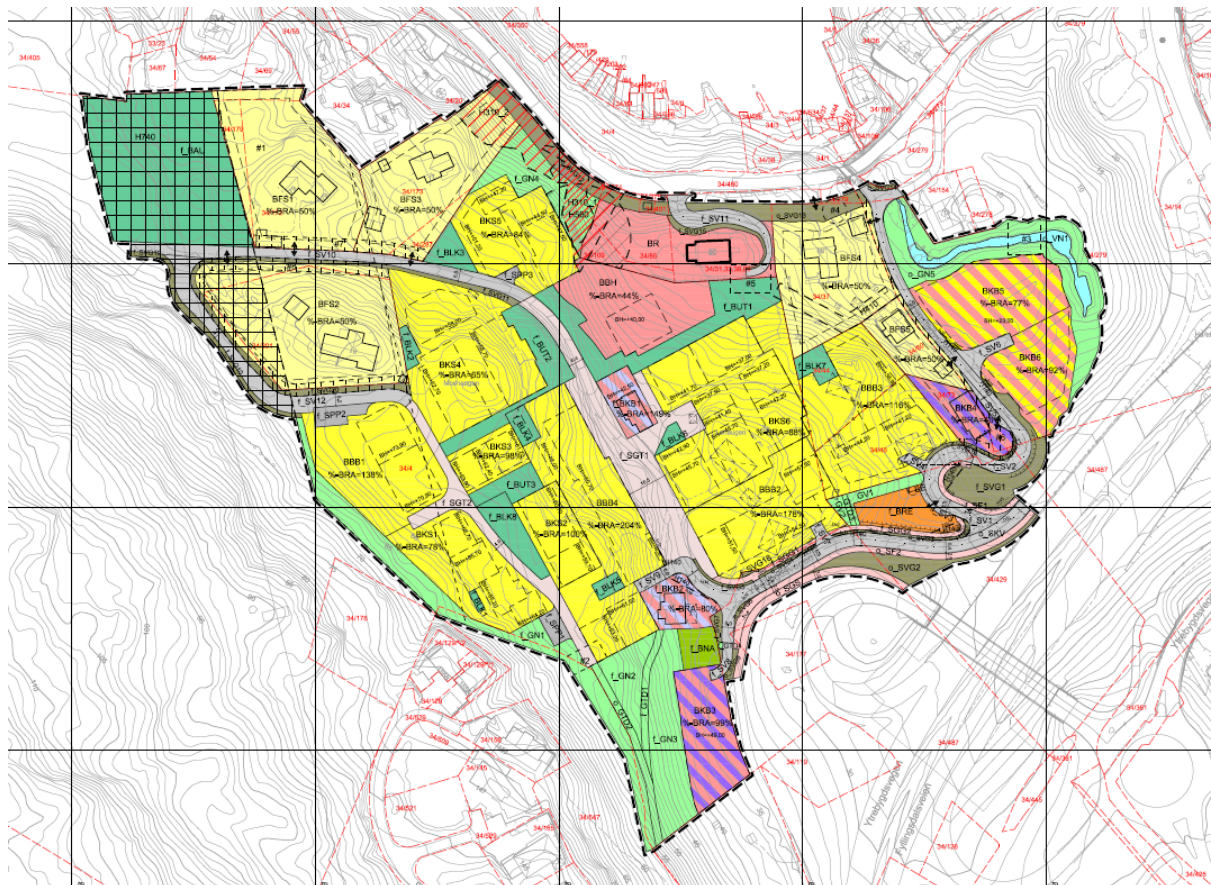

Figur 1-1 Dolvika ligger sør for Bergen sentrum.

Figur 1-2 Planområdet i Dolvika.

Figur 1-3 Plankart for Dolvika B4 datert 26.03.2021.

2 Kulturminner og kulturmiljøer- definisjoner

Kulturminner og kulturmiljøer beskriver to ulike typer forekomster kulturminner. I henhold til kulturminneloven §2 er de definert som følger: «Med kulturminner menes alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til. Med kulturmiljøer menes områder hvor kulturminner inngår som del av en større helhet eller sammenheng.»

Begrepet «verneverdig» er en fellesbetegnelse for alt som har bevaringsverdi, mens begrepet «vernet» er en fellesbetegnelse på alt som har formelt, juridisk vern med hjemmel i Kulturminneloven eller Plan og bygningsloven. Begrepet «fredet» refererer til formelt vern med hjemmel i Kulturminneloven. Det finnes hjemmel for to ulike typer «fredninger», 1) automatisk fredete kulturminner og 2) vedtaksfredetekulturminner.

Hva som er automatisk fredete kulturminner er listet opp i Kulturminnelovens § 4. Dette gjelder stort sett spor etter menneskelig aktivitet fra før 1537 og stående bygninger fra før 1649. Disse vil være automatisk fredet, om de er funnet eller ikke. Utover dette kan bygninger og anlegg fra nyere tid, altså etter 1537 og/eller 1649 fredes med vedtak av Riksantikvaren.

I tillegg finnes det verktøy for vern av bygninger, anlegg eller miljøer i plan og bygningsloven. Disse kan være hensynssoner eller bestemmelser som gir føringer for forvaltningen av kulturminner og kulturmiljøer i planområdet.

3 Områdets historie

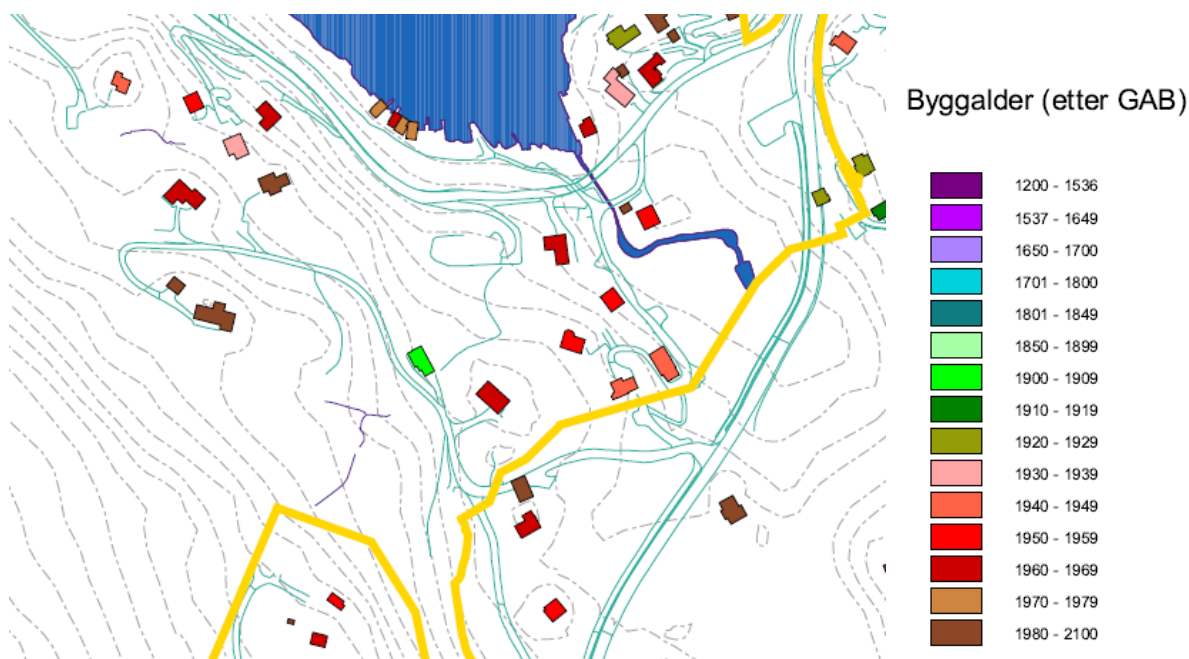
Områdets historie er grundig beskrevet i byantikvarens kulturminnegrunnlag for områdeplan Dolvik-Hope marina og boligområde⁴, og for gården Dolvik, gnr. 34 er den beskrevet som under.

«Gården Dolvik ligger innerst inne i en våg i Dolvikbukta. Gårdsnavnet er et sammensatt gårdsnavn, bestående av dal og vik. Dette passer bra med landskapet her da gården ligger innerst i en vik der det går en dal oppover mot sør-sørøst. Gårdsnavnet og størrelsen på gården gir en indikasjon på at denne ble ryddet seinest i folkevandringstid (ca. 400-570 e.Kr.) Funn av forhistoriske bosetninger og dyrkingslag viser derimot at det har vært gårdsdrift i dette området siden yngre steinalder.

Ut fra skriftlige kilder, Bjørgynar Kalfskinn, fra 1360 vet vi at Dolvik gård lå under Domkirken i Bergen, da først Påls-alteret så deretter Blasii-prebendet. Etter reformasjonen hadde kongen styringen av prebendegodset inntektene fra gården gikk til lesemesterembetet og senere Seminarium Fredericianum. De første brukerne ble selveiere fra midten av 1800- tallet. I skriftlige kilder fra 1519 er det nevnt to brukere her og det var ikke før rundt 1600 at det ene bruket ble delt i to. Et fjerde gårdsbruk ble skilt ut i 1680 og gården var delt i fire like deler. Denne firdelingen holdt seg helt frem til 1920-årene, da det ble skilt ut tre mindre gårdsbruk (bnr. 12, 17 og 18). I tillegg ble det etter hvert skilt ut mindre parseller til boliger, i det som har vært utmark i sør. Ut fra skriftlige kilder finner vi to husmenn knyttet til Dolvik, en rundt 1720 og en rundt 1730. Den siste kan muligens knyttes til stedsnavnet Holmen, noe som kan tyder på at husmenn også her var fiskere.»

4 Bygningsmiljø

Bebyggelsen i området består for det meste av spredte eneboliger fra perioden 1900-1980 i et jordbruks-/beitelandskap. I sør avgrenses planområdet av motorvegen Ytrebygdsvegen, og i nord av Grimstadvegen. Langs sjøen i Dolviken er det et naustmiljø som ligger utenfor planområdet. Innenfor planområdet er det et bedehus, 9 eneboliger, en løe og en kontorbygning. Andre kulturminner innenfor planområdet er spor etter gårdsdriften, og består av gårdsveger, steingjerder, rydningsrøyser og bakkemurer.

Figur 4-1 Kart over byggalder.⁵

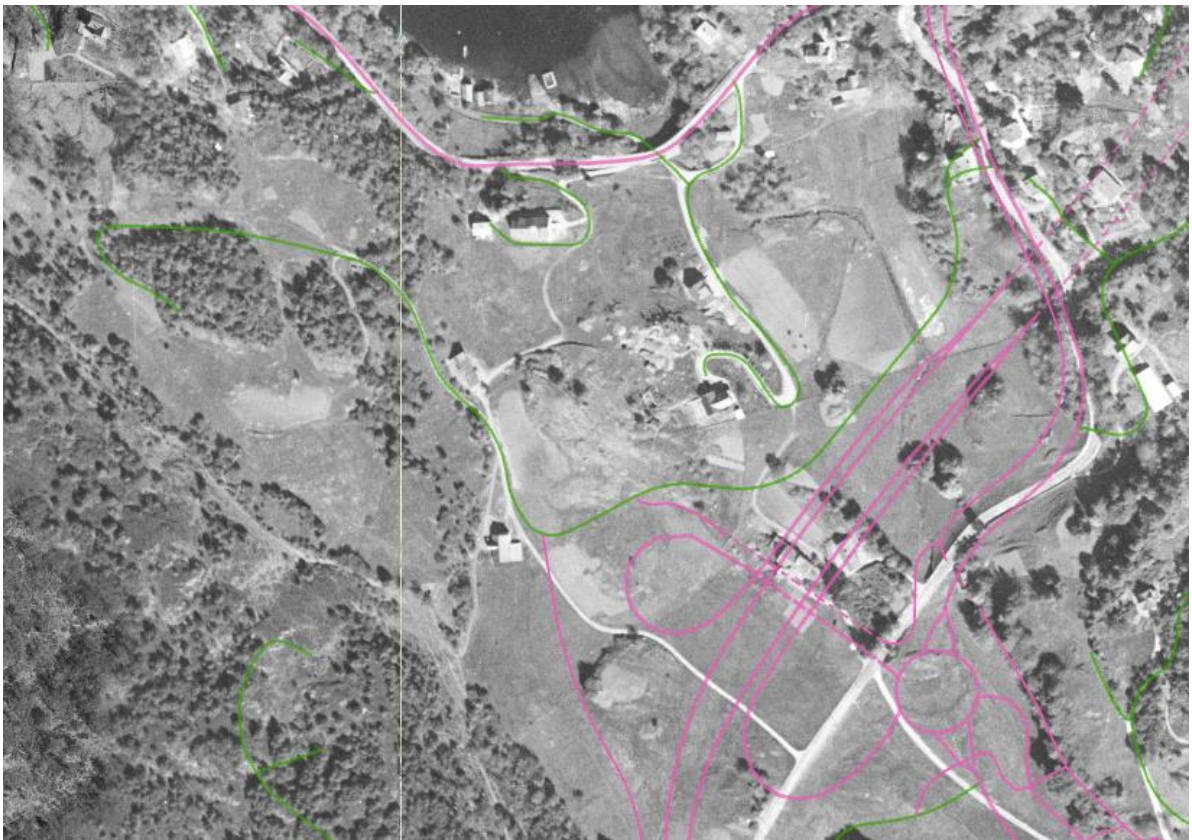
⁴ Byantikvaren 2013:16-17.

⁵ Byantikvaren 2013.

Figur 4-2 Flyfoto av Dolviken tatt 07.06.1962, sett mot sør.⁶

Figur 4-3 Ortofoto 1951 vist med dagens vegnett.⁷

⁶ Widerøe's Flyveselskap A/S, Billedsamlingen.

⁷ Bergenskart.

4.1 Bygninger som er planlagt videreført

4.1.1 Bedehus, Grimstadvegen 38 (gnr. 34 bnr. 31).

Bedehuset i Dolvik ble oppført i 1938.⁸ Bedehuset har en relativt enkel arkitektonisk utforming, med lite utsmykning og store vindusflater. Over inngangsdøren er det et vindu utformet som et kors. Bedehusets sentrale plassering i Dolviken kan forstås ut ifra kirkens religiøse og sosiale betydning for bygda.

Figur 4-4 Søreide Indremisjons bedehus.⁹

Figur 4-5 Bedehuset sett mot nordvest.

Figur 4-6 Inngang på østsiden med korsformet vindu.

Figur 4-7 Bedehuset sett mot nordøst.

Figur 4-8 Bedehuset ligger på en høyde langs Grimstadvegen.

⁸ Byantikvaren 2013:30.

⁹ Byantikvaren 2013/ Johansen 1993.

4.1.2 Gårdshus, Ytrebygdsvegen 73 (gnr. 34 bnr. 4).

Det opprinnelige gårdstunet til Dolvik gård lå omtrent ved tunet til bnr. 4.¹⁰ Dette var et klyngetun. Under en stor brann i 1801 brant de fleste husene på tunet ned. Byggene ble raskt bygget opp igjen, men denne gangen med flere spredde tun i stedet for et klyngetunet som før brannen. Gårdshuset i Ytrebygdsvegen 73 ble ifølge eier oppført i år 1913.¹¹ I 1948 ble huset bygget på mot nord med et soverom, samt kjøkken og bad mot vest.¹² I forbindelse med utbyggingen av Ringvei vest gjennomgikk den gjenværende gårdsbebyggelsen i området nok en gang en endring, da flere bygg like sør for planområdet ble revet eller flyttet til fordel for storstilt vegbygging. Det ble ikke funnet tegninger av boligen i byggesaksarkivet.

Boligen har høy grunnmur på østsiden, liggende panel og saltak tekket med teglstein. Huset har to piper og det er et takopplett på vestsiden av taket. Vinduene er av nyere dato, og er i sveitserstil med krysspостvinduer med to store rammer nede og to mindre oppe. Det er dekor øverst og nederst på vindusrammen. Dørene er av nyere dato.

Figur 4-9 Våningshuset sett mot sørvest.

Figur 4-10 Sett mot sør.

Figur 4-11 Sett mot nord.

Figur 4-12 Teglsteinstak sett mot øst.

¹⁰ Byantikvaren 2013:17.

¹¹ Asplan Viak 2008.

¹² Ibid.

Figur 4-13 Inngang med murtrapp, skiferheller og enkelt støpejernsrekkverk på østsiden av huset.

Figur 4-14 Vinduer med dekor på østsiden.

4.1.3 Løe, Ytrebygdsvegen (gnr. 34 bnr. 4).

Løen er en del av gårdstunet tilhørende våningshuset i Ytrebygdsvegen 73, og ble ifølge eier bygget i 1905.¹³ Løen har liggende panel og saltak teknet med papp. På øst og vestsiden er det et mindre tilbygg med bølgeblekketak. Tilbygget på østsiden er av eldre dato og vises på ortofoto fra 1951, mens det på vestsiden ser ut til å ha vært bygget på 1980-tallet. Det går en oppmurt gårdsveg langs vestsiden av løen. Det ble ikke funnet tegninger av løen i byggesaksarkivet.

Figur 4-15 Driftsbygning sett mot sør.

Figur 4-16 Sett mot vest.

Figur 4-17 Detalj dør og vindu på nordsiden.

Figur 4-18 Sett mot nordøst.

¹³ Asplan Viak 2008.

Kulturminnedokumentasjon

4.1.4 Enebolig, Ytrebygdsvegen 77 (gnr. 34 bnr. 173).

Enebolig bygget i 1965 med liggende panel og saltak. Vinduer med en enkelt rute.

4.1.5 Enebolig, Ytrebygdsvegen 79 (gnr. 34 bnr. 172).

Enebolig bygget i 1963 med liggende panel og saltak. Vinduer med en enkelt rute.

4.1.6 Enebolig, Ytrebygdsvegen 81 (gnr. 34 bnr. 301).

Enebolig bygget på 1970-tallet med stående panel og saltak tekket med skifer. Vinduer med en enkelt rute.

Figur 4-19 Eneboliger i Ytrebygdsvegen 79 til høyre og Ytrebygdsvegen 77 til venstre. Sett mot øst.

Figur 4-20 Bolig i Ytrebygdsvegen 77 sett mot nord.

Figur 4-21 Bolig i Ytrebygdsvegen 79 sett mot nord.

Figur 4-22 Enebolig og garasje i Ytrebygdsvegen 81 sett mot sørøst.

Figur 4-23 Bolig i Ytrebygdsvegen 81 sett mot nordøst.

4.1.7 Kontorbygg, Grimstadvegen 24 (gnr. 34 bnr. 73).

Bygningen er i dag brukt som kontorbygning, men var tidligere en enebolig. Basert på ortofoto og flyfoto av området ble det bygget en gang mellom 1951 og 1962. På Widerøes flyfoto i fig. ser man at det opprinnelig var en enebolig på to etasjer her. Bygget er sterkt endret og påbygget, og har fått nye vinduer. Det er usikkert hvor mye som er igjen av det originale bygget. Taket er et saltak

4.1.8 Enebolig og garasje Grimstadvegen 26 (gnr. 34 bnr. 80).

Enebolig med sokkelleilighet bygget i 1950. Den har liggende panel og saltak tekket med skifer. Vinduer med en enkelt rute.

4.1.9 Enebolig, Grimstadvegen 36 (gnr. 34 bnr. 37).

Enebolig bygget i 1964 med liggende panel og saltak. Vinduene er av nyere dato med sprosser.

Figur 4-24 Kontorbygning i Grimstadvegen 24 sett mot nordvest.

Figur 4-25 Kontorbygning i Grimstadvegen 24 sett mot nord.

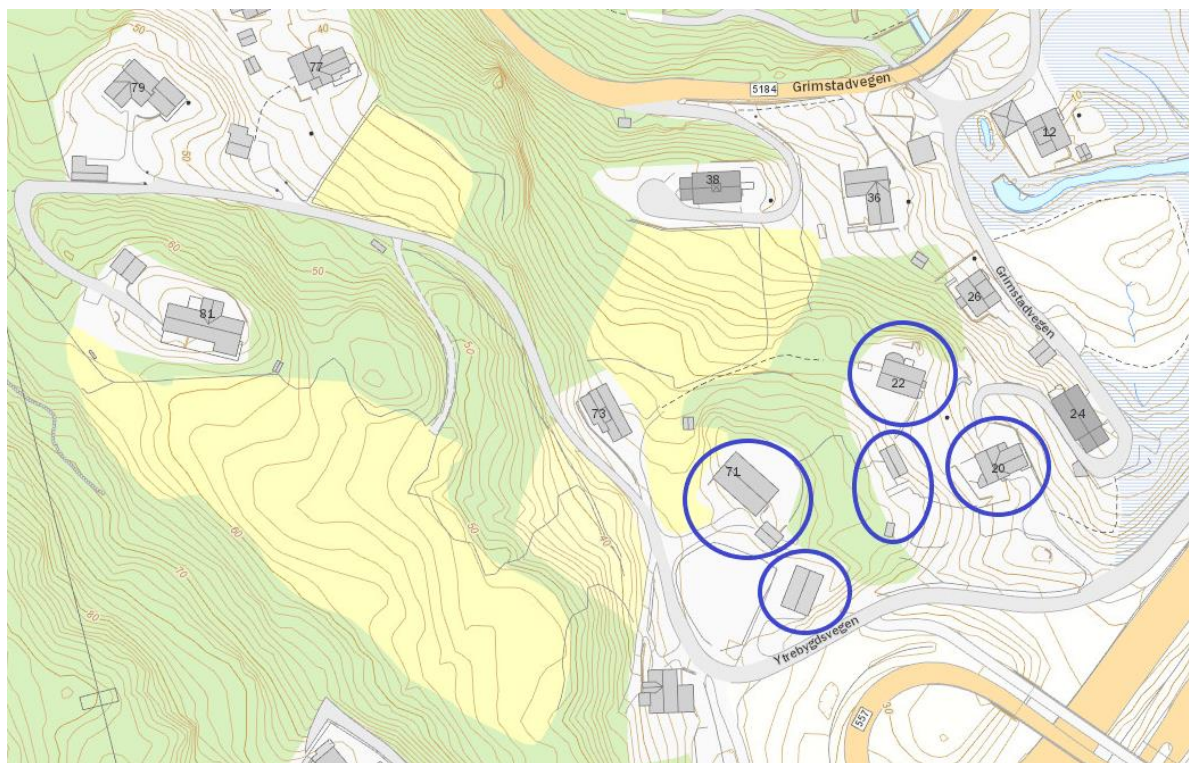
Figur 4-26 Enebolig i Grimstadvegen 26 sett mot vest.

Figur 4-27 Enebolig i Grimstadvegen 36 sett mot vest.

4.2 Bygninger som er planlagt revet

Figur 4-28 Bygninger som er planlagt revet vist med blå sirkler.¹⁴

4.2.1 Enebolig og garasje, Ytrebygdsvegen 71 (gnr. 34 bnr. 4).

Enebolig bygget i 1969 med liggende panel og saltak tekket med teglstein. Vinduer med en enkelt rute. Garasjen ble bygget i 1999, og har liggende panel og saltak.

Figur 4-29 Enebolig i Ytrebygdsvegen 71 sett mot nordøst.

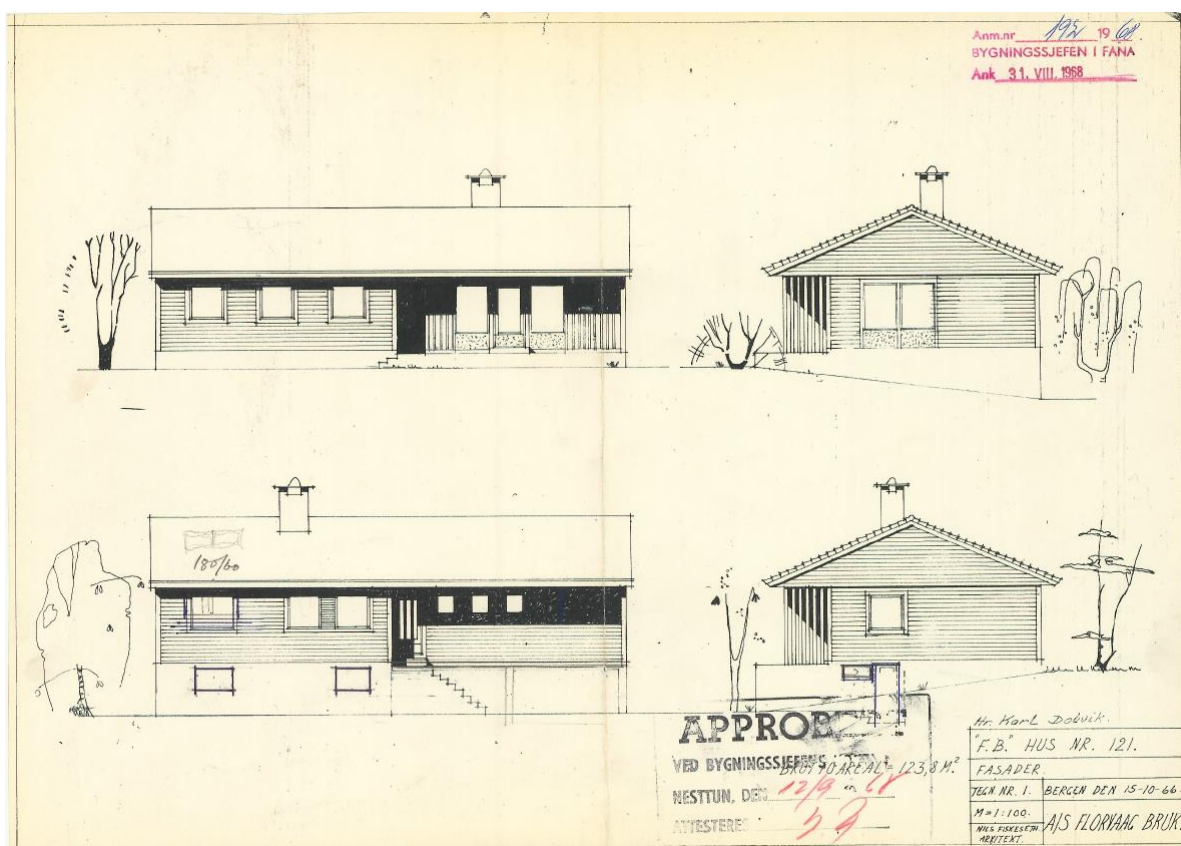
Figur 4-30 Nyere garasje sør for boligen, sett mot nordvest.

¹⁴ Bergenskart.

Figur 4-31 Enebolig, garasje og innhegning i Ytrebygdsvegen 71, sett mot nordøst.

Figur 4-32 Bygningstegning av Ytrebygdsvegen 71 datert 15.10.1966, Approbert 12.09.1968.¹⁵

4.2.2 Enebolig, Grimstadvegen 20, (gnr. 34 bnr. 45).

Enebolig bygget i 1946 med liggende panel og saltak. Vinduer med en enkelt rute. Original garasjedør på nordsiden. Fremstår som noe forfallen. Det er et uthus på vestsiden av huset som ifølge ortofoto ble bygget en gang mellom 1997 og 2005.¹⁶ Det ble ikke funnet tegninger av boligen i byggesaksarkivet.

¹⁵ Byggesaksarkivet.

¹⁶ Bergenskart.

Kulturminnedokumentasjon

Figur 4-33 Enebolig i Grimstadvegen 20 sett mot nordvest.

Figur 4-34 Sett mot sør.

Figur 4-35 Sett mot øst.

Figur 4-36 Uthus vest for boligen sett mot nordvest.

4.2.3 Enebolig, Grimstadvegen 22 (gnr. 34 bnr. 44).

Enebolig bygget i 1952 med liggende panel og saltak tekket med skifer. Vinduer med en enkelt rute. Det ble ikke funnet tegninger av boligen i byggesaksarkivet.

Figur 4-37 Enebolig i Grimstadvegen 22 sett mot nordvest.

Figur 4-38 Sett mot vest.

Figur 4-39 Boligen har skifertak. Uthus tilhørende Grimstadvegen 20 i forgrunnen. Sett mot nordøst.

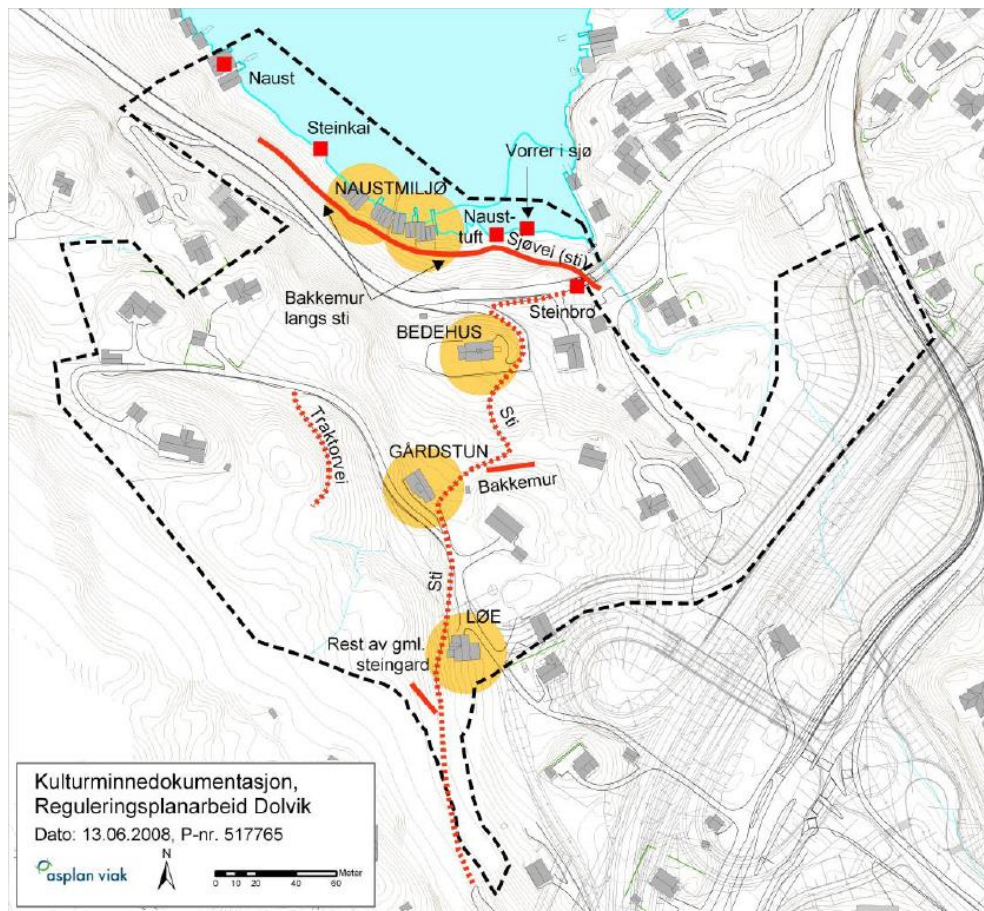

Figur 4-40 Sett mot sørøst.

4.3 Andre typer kulturminner

4.3.1 Andre typer kulturminner innenfor planområdet

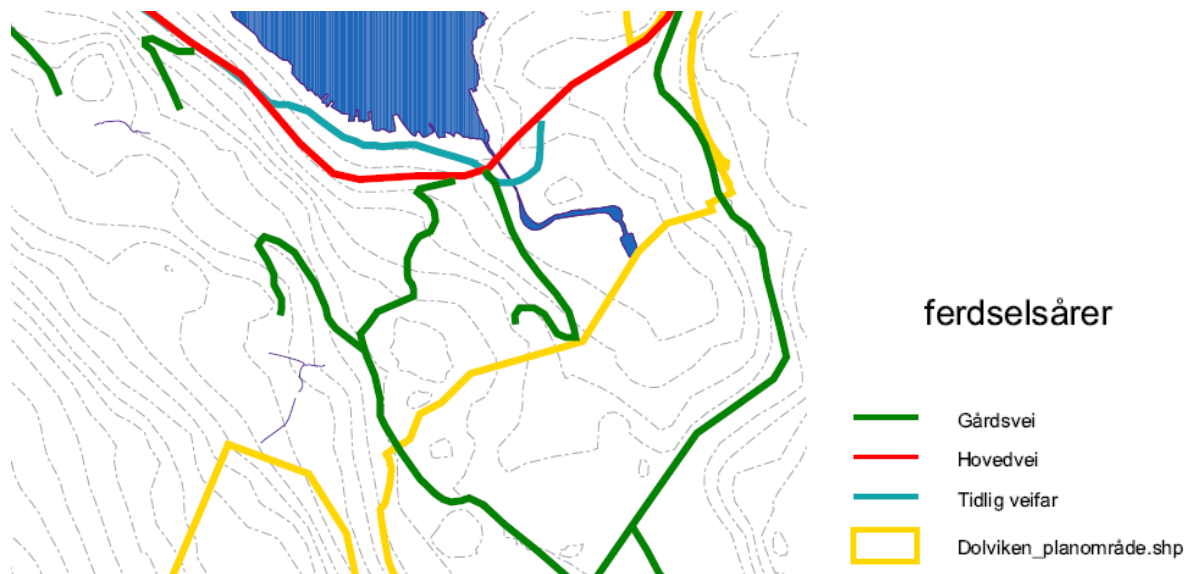
Det går en tidligere gårdsveg gjennom planområdet fra bedehuset i nord, forbi våningshuset i Ytrebygdsvegen 73, driftsbygningen og videre sør til Storrinden. Det er også en gårdsveg/traktorveg for tilkomst fra Ytrebygdsvegen på nordsiden av jordet vest i planområdet. På jordet er det flere rydningsrøysler, og det går et steingjerde langs hele vestsiden av jordet og langs bekken midt over jordet. Kun den sørligste delen av steingjerdet er vist i fig. 4-40. Øst for våningshuset i Ytrebygdsvegen 73 er det to bakkemurer på sørsiden av gårdsvegen.

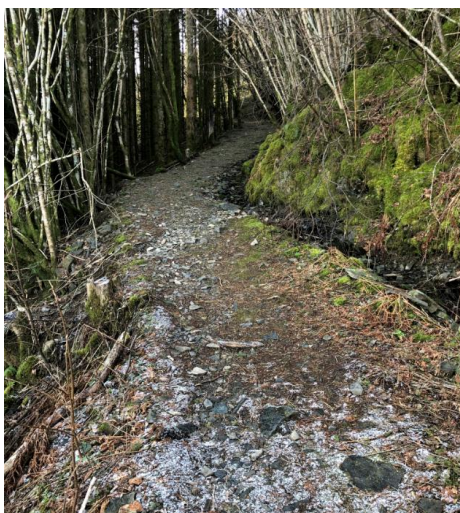
Figur 4-41 Kart over kulturminner i området registrert ifm. tidligere reguleringsplanforslag.¹⁷

¹⁷ Asplan Viak 2008.

Figur 4-42 Kart over ferdelsårer.¹⁸

Figur 4-43 Gårdsveg sør i planområdet sett mot sør.

Figur 4-44 Steingjerde til venstre og gårdsveg til høyre i bildet, sett mot nord.

Figur 4-45 Steingjerde sett mot nordvest.

Figur 4-46 Steingjerde langs bekk på jordet vest i planområdet. Sett mot øst.

¹⁸ Byantikvaren 2013.

Figur 4-47 Rydningsrøyser på jordet sør for Ytrebygdsvegen 81, sett mot nordøst.

Figur 4-48 Traktorveg sett mot sør.

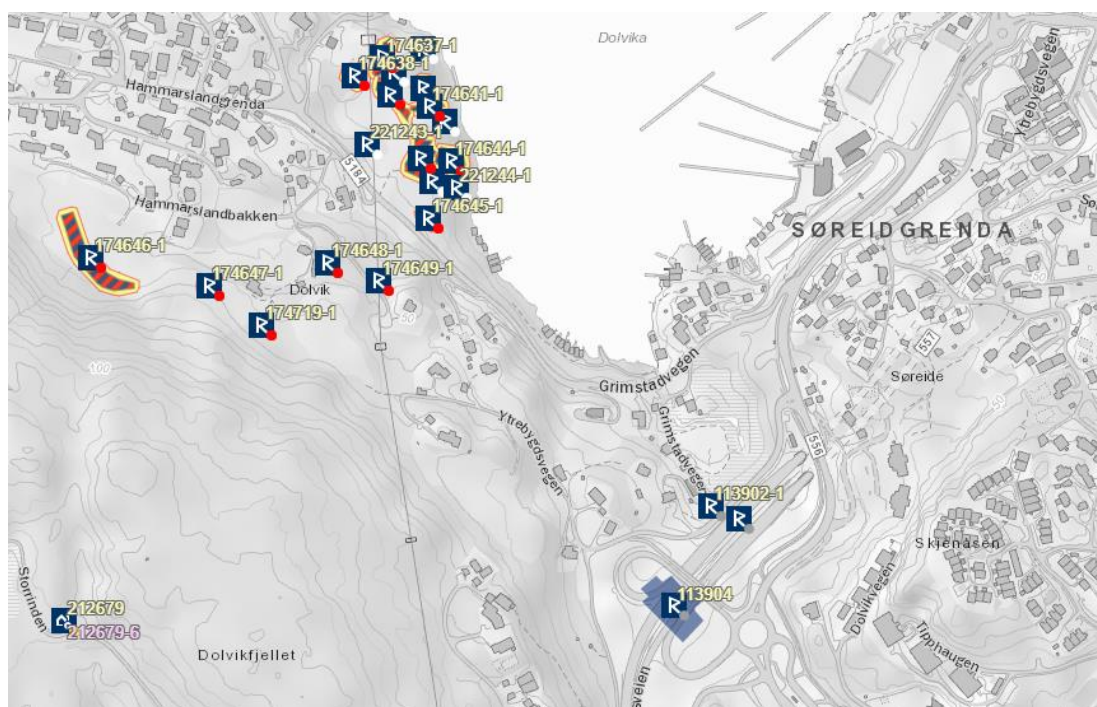
Figur 4-49 Bakkemur øst for Ytrebygdsvegen 73 sett mot sørvest.

4.3.2 Automatisk fredete kulturminner i nærområdet

I Askeladden, Riksantikvarens kulturminnedatabase på nett, er det registrert ett kulturminne innenfor planområdet med status fjernet. Det var en bosetning fra steinalder (Askeladden id 113902) som ble utgravd i 2004 i forbindelse med utbyggingen av Ringveg Vest. Det er også registrert to lokaliteter sørøst og sør for denne som også er fjernet ved utgravning. Den ene var en boplass fra yngre steinalder som også hadde dyrkningslag fra steinalder/bronsealder og romertid (eldre jernalder), Askeladden id. 113901. Den andre var en større aktivitetsflate med dyrkningslag som viste en kontinuerlig jordbruksaktivitet fra steinalder til middelalder. Det ble også funnet ovnsanlegg fra romertid brukt til produksjon av jernredskaper og bronse eller kopper, og kokegroper og ildsteder fra jernalder.

Nordvest for planområdet er det registrert flere automatisk fredete lokaliteter med steinalderboplasser og dyrkningsspor fra jernalder.

Figur 4-50 Kart over kulturminner i nærområdet.¹⁹

5 Planforslaget og konsekvens for kulturmiljø

Formålet med planforslaget er å legge til rette for et arealeffektivt og attraktivt boligområde i Dolvika. Det er planlagt bymessig og tett bebyggelse med urbant utformede ferdsselsårer og finmasket gangnett med kort avstand til Dolvik terminal og Søreide sentrum. En tilrettelegger for en variert sammensetning av rekkehus og leiligheter terrassert i landskapet.

Uteoppholds- og fellesarealer i det nye boligområdet er sentrert rundt gårdshuset, løen og bedehuset. Løen og gårdshuset inngår i planen som fellesarealer som skal betjene boligområdet i form av grendehus og/eller felles aktivitetstilbud som sykkelverksted eller annet forsamlingslokale.

I planforslaget varierer byggehøydene internt i de ulike byggefeltene. Det er alt fra 2- 3 etasjer i BFS-, BKS- og BKB-feltene, og opp til 4-6 etasjer (medregnet saltak) for blokkbebyggelse. I bestemmelsene er det stilt krav om at det skal legges vekt på bruk av solide og bærekraftige materialer som er fremtidsrettet i videre detaljering av byggene. Den eksisterende bebyggelsen i planområdet og i nærområdet består av spredte eneboliger, og den planlagte bebyggelsen med rekkehus og blokkbebyggelse vil bryte med strøkskarakteren.

Den eksisterende frittliggende småhusbebyggelsen øst og nordvest i planområdet er planlagt videreført, og en del av den eksisterende byggeskikken i området vil dermed bevares. Boligene i Ytrebygdvegen 71 (1969), Grimstadvegen 20 (1946) og Grimstadvegen 22 (1952) forutsettes fjernet. Bedehuset forblir areal for religiøs utøvelse slik som dagens bruk tilsier. Traséen til gårdsvegen videreføres mellom løen, gårdshuset og bedehuset, men blir noe endret fra løen og sørover. Andre kulturminner som steingjerder, bakkemurer og rydningsrøyser vil bli fjernet.

¹⁹ Askeladden.

Figur 5-1 Den tidligere gårdsvegen er bevart sentralt i planområdet, og danner en gangforbindelse fra Storrinden, via løen, gårdshuset, bedehuset og til sjøen.

Planforslagets konsekvens for kulturmiljøet:

1. Bedehuset er avsatt som kulturminne som skal bevares (juridisk linje Bygg, kulturminner, mm. som skal bevares, kode 1210), og reguleres iht. bestemmelsene til eksisterende bruk (bedehus/kirke/parkering).
2. Gårdshuset og løen er markert som bebyggelse som inngår i planen (kode 1214) og er regulert til kombinert bebyggelse og anleggsformål. De tillates brukt til forretning/tjenesteyting herunder felleslokale tilknyttet boligene i planområdet. Det tillates oppføring av veksthus på nordsiden av gårdshuset. Iht. bestemmelsene skal eksisterende gårdshus og løe beholde sitt særpreg og estetiske kvaliteter i fasader, detaljer og hovedform.
3. Boligene i Ytrebygdsvegen 71, Grimstadvegen 20 og Grimstadvegen 22 forutsettes fjernet. Tilbygget på østsiden av løen forutsettes også revet.

Kilder

Askeladden, Riksantikvarens kulturminnedatabase

Asplan Viak 2008, Kulturminnedokumentasjon Ytrebygda gnr. 34 bnr. 4 m.fl. Dolvik

Bergenskart, Bergen kommunes kartløsning

Billedsamlingen, Universitetsbiblioteket i Bergens fotosamling

Byantikvaren 2002, Kulturminnedokumentasjon Ringvei Vest. Reguleringsplaner for 5 kryssløsninger, Bergen kommune.

Byantikvaren 2013, Kulturminnegrunnlag Dolvik-Hope marina og boligområde

Byggesaksarkivet, Bergen kommune